

Työasennot ja -laitteet vaativat omasta kunnosta huolehtimista. Helena barrastaa aktiivisesti lenkkeilyä ja kehonhuoltoa. Hoitaja on Heljä Sjöblom. Hän opettaa Amiedussa hammashoitoja hoitajille, hänellä on muun muassa kasvatustieteen maisterin tutkinto.

Suomen Eläinlääkäriliiton yrittäjäpalkinto: Helena Kuntsi- Vaattovaara Anidentista

Suomen Eläinlääkäriliiton yrittäjäpalkinto annettiin Eläinlääkäripäivillä hampaisiin kansainvälisesti erikoistuneelle Helena Kuntsi-Vaattovaaralle. Palkinto jaettiin vasta toisen kerran.

Eläinlääkäriliiton verkkosivuilla on luettavissa muun muassa palkinnon säännöt, www.sell.fi, kohta ajankohtaista

TEKSTI JA KUVAT: ANNA PARKKARI

”Uranuurtaja, huippuosaja, eläinten hyvinvoinnin lisääjä, tulieluinen hammasguru, erinomainen praktikko, perheyrittäjä, jonka vastaanoton varustetaso on huip-

puluokkaa, loistava ja suosittu luennoija, erikoistumisohjaaja, avulias ja kollegiaalinen”, ovat palkinnon perusteluja. Palkinnon myönsi Suomen Eläinlääkäriliitto ja palkintorahat 3 000 euroa lahjoitti kotimainen Vetcare Oy.

Palkittu on vaikuttanut merkittävästi eläinlääkärikollegojen tietämykseen ja asenteisiin eläinten suun terveyden- ja sairaudenhoidossa. Palkittu työskentelee perustamallaan Anident-klinikalla Veikkolassa, kouluttaa hammas-

KKT- eli kartiokeilatietokone-tomografialaite, joita on eläinlääkärikäytössä kaikkiaan kolme maailmassa. Anidentissa on järjestetty laitteen esittelyjä.

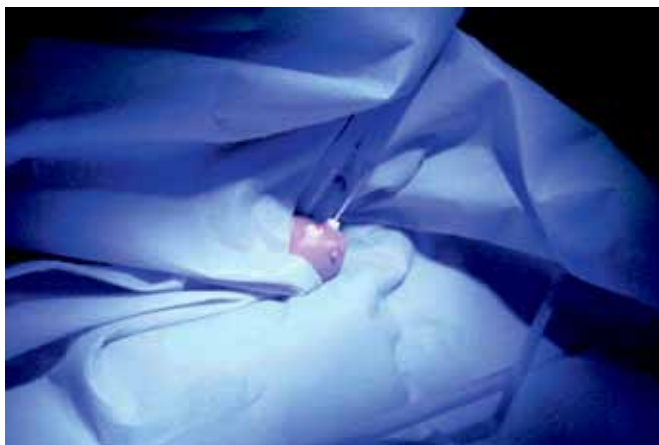
Lue lisää Helenan palkitsemisesta ja kiitospuheesta Eläinlääkäripäivien koosteesta s. 658.

erikoistujia, koulututtuu itse ja luennoi täydennyskoulutuksissa.

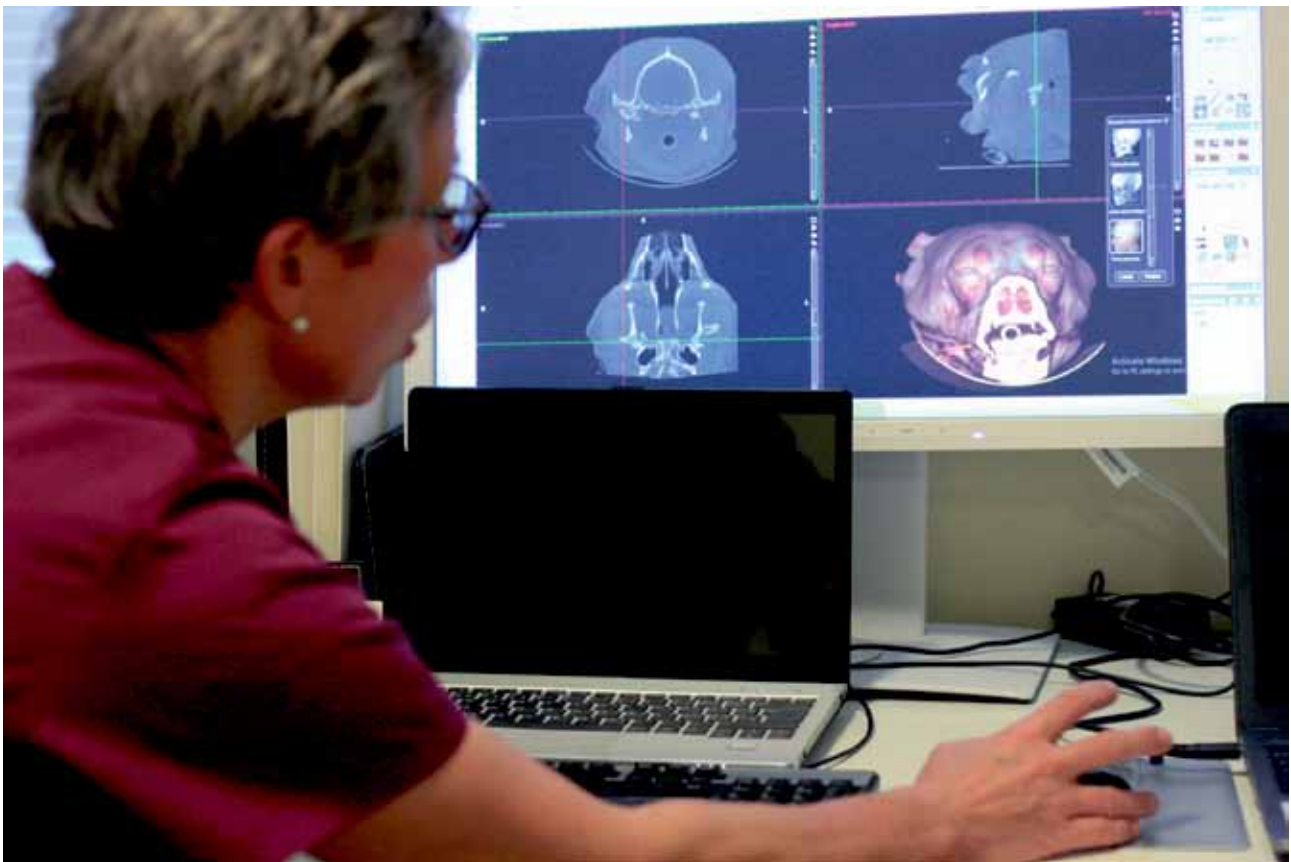
Kova ja kiinnostava koulutuspolku

”Perustutkintoon kuuluivat vain kolmen tunnin hammasluennot. Kiinnostukseni sai alkunsa saksanpaimenkoirani kulmahampaiden murtumista praktikkouran alussa”, kuvailee Helena Kuntsi-Vaattovaara.

Vuonna 1990 eläinlääkäriksi Helsingissä valmistunut Helena kävi alkupaloiksi ESAVS:in hammaskurssit Luxemburgissa neljänä vuonna. Niiden innoittamana syntyi tarve hakeutua kapean alan erikoistumiskoulutukseen eli residenssiin. Sitä ei ollut Euroopassa tarjolla; Yhdysvalloissa hammasresidenssejä järjesti tuolloin neljä

Potilaita läbetetään kaikkialta Suomesta. Kuvan potilaan yläpurennan terveydellisenä haittana on alakulmahampaiden pureutumisen kitalakeen. Useasti hoitovaivoista valittiin alakulmahampaiden kruunujen lybennys ja pulpa-amputaatio, jonka onnistumista seurataan säännöllisillä röntgenkuvauksilla.

"Tämä tekniikka on upeaa. Myös säteilyannos on pienempi kuin perinteisemmissä CT-kuvauslaitteissa", kehuu yrittäjäpalkittu Helena.

yliopistoa. Helena hyväksyttiin Kalifornian yliopiston koulutusohjelmaan vuonna 1999. Perhe muutti Yhdysvaltoihin ja Anident vuokrattiin kollegalle kahdeksi vuodeksi. "Koko perhe oli kaksi vuotta Yhdysvalloissa. Mieheni piti huolta kolmesta 5-7-vuotiaasta lapsestamme ja kodista, sillä päiväni klinikalla venyivät usein 12-tuntisiksi. Päivystystä oli joka toinen viikko plus viikonloppu putkeen."

Residenssin jälkeen erikoistuja luovuttaa credentials-paketin. Kun se on hyväksytty, on suoritettava kerran vuodessa järjestettävä tentti, ja kun se on hyväksytty, erikoistuja saa virallisen tittelin eli Diplomate of American Veterinary Dental College (DAVDC). AVDC:n diplomaatit saavat hakemuksesta vastaavan eurooppalaisen tittelin eli Diplomate of European Vete-

rary Dental College. Tittleille ei ole virallista suomalaista käännöstä. Eurooppalainen ja yhdysvaltalainen tentti ovat kolmiosaisia; erikoistujat saavat suoritettua kaikki osat keskimäärin 2,7 tenttikerralla.

Valtameren ylityksiä

Residenssin päätyttyä vuonna 2001 perhe palasi Suomeen, otti Anidentin haltuunsa ja Helena alkoi valmistautua tentteihin, joista suoritti kaksi osaa vuonna 2002. Koko perheen tie vei Davisiin taas vuonna 2003, jolloin Helena teki Helsingin ja Kalifornian yliopistojen projektina tutkimuksen hevosen hampaiden anatomiasta. Hän suoritti viimeisen erikoistumistentin keväällä 2004. Kalifornian yliopisto tarjosi hänelle paikkaa osa-aikaisena kliinisenä opettajana, ja vielä kaksi vuotta koko perhe asui Davisissa. Helena kävi joka

neljännen kuukauden töissä Anidentissa.

Tämä erikoistumiskoulutus Yhdysvalloissa on aloitettu paljon ennen Eurooppaa. AVDC:n diplomaatit saavat hakemuksesta vastaavan eurooppalaisen tittelin, mutta sama ei toimi toisinpäin. Suomalaisia hammasdiplomaatteja on vain yksi toinen: Eva Sarkiala-Kessel. Euroopassa alan diplomaatteja on noin 30, muista Pohjoismaista Tanskassa on yksi ja Yhdysvalloissa noin 130.

Keskeistä terveydelle

"Eläinten hampaiden ja suun terveys vaikuttaa merkittävästi koko terveyteen. Tyypillisiä tapauksia ovat parodontiitti, hammasmurtumat, purentaviat, leukamurtumat sekä suukasvaimet. Suurin osa potilaista on koiria ja kissoja." Pelkän ulkonäön takia ei eläin-

ten hampaita hoideta Suomessa. Purentavioissa on useita erilaisia hoitovaihtoehtoja. Jos valitaan oikomisen, siitä on tehtävä ilmoitus Kennelliittoon.

Vuosi sitten klinikka muutti alkuperäisistä vuokratiloista niiden viereen: varta vasten suunniteltu uudisrakennus on lähes 300 m². ”Moneen kertaan veivasin toimintojen sijoittelua. Olen ilokseni huomannut, että vaiva kannatti nähdä, sillä kaikki toiminnot, huoneet, sähköt ja tavarat saatiin sijoitettua sujuvalla tavalla. Esimerkiksi heräämössä on lasiovet, jolloin koirat heräävät rauhallisempina kuin häkeissä.”

Klinikka on hyvin modernisti varusteltu. Hammashoidoissa käytetään korkeatasoisia ihmisten laitteita ja materiaaleja, ja erityisen ylpeyden aihe on KKTT- eli kartiokeilatietokonetomografialaite. Vastaavia on eläinlääkärikäytössä yksi Ranskassa ja yksi Yhdysvalloissa. ”Kolmiulotteiset kuvat ovat todella havainnollisia. Vastikään vastaanotolle tuli metsällä loukkaantunut hirvikoiria. Perinteisestä röntgenkuvasta olisimme tuskin huomanneet, että alaleuan murtuman lisäksi koiran leukanivelet olivat pahasti vaurioituneet.”

Innostunut ja kollegiaalinen valistaja

Helena on jakanut tietoa ja intoa myös kollegoille. Hän on pitkään täydennyskouluttanut eläinlääkäreitä muun muassa Fennovetin kursseilla, Suomen Eläinlääkäriliiton Eläinlääkäripäivillä ja ulkomaisissa kongresseissa.

”Olen tyytyväinen, että tietoisuus eläinten suun terveydestä ja sairauksien hoidosta on kehittynyt Suomessa. On tärkeää, että pieneläinklinikoilla hallittaisiin perusosaaminen hammashoidoissa ja tunnistettaisiin vaativampaa hoitoa tarvitsevat potilaat, jotka remittoidaan erikoisosajalle.” Anident on Euroopan ainoa klinikka, jolla on AVDC:n ja EVDC:n hyväksyntä

residenttien koulutuspaikkana. Ensimmäinen suomalainen kollega, Niina Luotonen, on juuri saanut residenssissä päätökseen Helenan ohjauksessa.

Suurin osa Anidentin potilaista tulee remissillä toiselta klinikalta. Täällä huolehditaan, että hammashoidon tai suukirurgian jälkeen potilas palaa omalle eläinlääkärilleen, jolle myös lähetetään tarkat hoitotiedot. ”Näin hoidosta hyötyvät kaikki: lemmikki saa parasta mahdollista hoitoa ja omistaja voi luottaa, että oma eläinlääkäri kertoo muistakin hoitomahdollisuuksista kuin mitä itse pystyy tarjoamaan. Ja toki on mielekästä, että erikoistunut kapean alan osaa pystyy hyödyntämään osamistaan.”

Tiimityötä ja palvelua

Helena on kiiteltä myös eläinhoitajien työn arvostuksen lisäämisestä. Hän kertoo, että henkilökuntaa koulutetaan paljon sisäisesti ja heillä on mahdollisuus kouluttautua vuosittain myös muualla. Vaikka hoitajien vastuualueita on esimerkiksi tilausten teossa jaettu, on kaikilla vahva osaaminen hoitotyössä. Uusien toimitilojen myötä klinikalla on myös tavanomaista pieneläinpraktiikkaa tekevä eläinlääkäri, joka tarjoaa peruspalveluita lähiseudun asukkaiden lemmikeille. Käytössä on myös rauhallinen huone, jossa omistajat voivat odottaa lemmikkejään leväten tai vaikka töitä tehden.

”Alamme on muutostilassa. On tärkeää, että verkostoidutaan ja pidetään toisiimme yhteyttä. Kollegan tuki työssä ja elämässä on korvaamattoman arvokasta. Porukassa voidaan jakaa monenlaisia asioita, monen työuralla tulee vastaan aivan uusia tilanteita. Olen onnellinen myös perheeni tuesta”, pohtii Helena.

Kirjoittaja on lehden toimituspäällikkö, FM.

Opettamisestakin innostunut Helena on 52-vuotias ja kotoisin Kittilästä.

Yrittäjyyttä jo 21 vuotta

Anident perustettiin vuonna 1993. Toimitusjohtaja on Helenan aviomies Eero Vaattovaara, joka muun muassa vastaa taloudesta ja valvoi uusien tilojen rakentamista.

Liikevaihto lähenee miljoonaa kuluvaan vuoden aikana. Potilaita on vuodessa noin 2 500.

Yritys työllistää kaikki mukaan lukien noin kahdeksan henkilöä. Heistä kolme on eläinlääkäreitä. Klinikkan verkkosivuilla on paljon eläinten omistajille suunnattua tietoa suun terveydestä.

Helena Kuntsi-Vaattovaara on suorittanut Eläinlääkäriliiton ja Espoon Omnian yhteistyössä järjestämän yrittäjän ammattitutkinnon sekä Suomen Yrittäjien koulutuksia.